03/09/2019

Οι εν Αθήναις Βουρλιώτες πρόσφυγες

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Ρωτούσαμε τον παππού από τα Βουρλά αν είχε φωτογραφία του γάμου του και απαντούσε ότι κάπου την είχε και την έχασε.

Κάπως έτσι είχε παντρευτεί με την γιαγιά,Μικρασιάτισσα και αυτή φυσικά....

Οι ηλικίες κατά δήλωση γιατί χαρτιά δεν είχαν οι περισσότεροι...

Παθόντες και μαθόντες γι αυτό το θέμα όταν γεννιόντουσαν τα παιδιά τους έγραφαν την ημερομηνία πίσω από μια εικόνα...με μελανί μολύβι.

Τους έβλεπαν με μισό μάτι οι ντόπιοι....θυμότανε...

Είχαν μαζί τους λίγα χρυσαφικά και φυσικά υπήρχαν και οι επιτήδειοι που τους τα έπερναν για ένα κομμάτι ψωμί.

Προσπαθούσαν να βρούν ένα δωμάτιο στα φτηνά ξενοδοχεία της Αθήνας,αλλά μέναν και σε βασιλικά θεωρεία.

Στο τότε Βασιλικό Θέατρο.Κάθε θεωρείο και μία οικογένεια. *Χλιδή λέμε....Οι*

Δεν τους μιλούσαν καθόλου απλά τους κουνούσαν αρνητικά το κεφάλι βλέποντας τους μπόγους που κουβαλούσαν.

Έλεγε ο παππούς για γνωστό του που αναγκάστηκε να νοικιάσει κοτέτσι σε Αθηναϊκή αυλή για να μείνει με την γυναίκα του....έφιαξε μόνος του πρόχειρη παράγκα.

Τους φοβόντουσαν ότι θα τους έπαιρναν τις δουλειές...

Και δεν ήταν λίγοι....

Μοιράστηκαν σε πολλές γειτονιές,προσπάθησαν να είναι κοντά για να μπορεί ο ένας να βοηθάει τον άλλο.Δε λείψαν βέβαια οι χαρές και τα παντρολογήματα.

Φωτογραφία του 1923 στο Ζάππειο με ομαδικό γάμο προσφύγων από την Μικρά Ασία.

Έτσι τους θυμήθηκα σε ένα δρόμο σε γειτονιά της Αθήνας....

Ο ένας δίπλα και απέναντι από τον άλλο....

Μπαινόβγαινα στα σπίτια τους και άκουγα τις γιαγιάδες να λένε ιστορίες.
Φυσικά οι μυρουδιές από τις κουζίνες τους ....

Δεν προλάβαινες να καθήσεις και σε μπουκόνανε....

«...είσαι παιδί πρέπει να τρώς....»

Το τηγάνι τσιτσίριζε και ο καυτός κεφτές σου έκαιγε το στόμα...

Πήγαινες να φύγεις και....

«....δώσε στην μάνα σου αυτό το πιάτο...» τυλιγμένο στην πάνινη καρό πετσέτα.

Το απόγευμα έβγαιναν στα σκαλοπάτια να κουβεντιάσουν και βλέποντας τα παιδιά που ερχόντουσαν για παιχνίδι πήγαιναν στην κουζίνα για να τους φιάξουν τηγανίτες.

ΑΘΗΝΑ. Εγκατάσταση των προσφύγων απο τη Μικρασία.Μιά γιαγιά με το εγγόνι της έξω από τη παράγκα και δίπλα η υπαίθρια κουζίνα.

Και το βράδυ,γύρω απ΄τη γιαγιά ν΄άκουμε να μας ιστορά:

«Αχ, τα Βουρλά μας. Οι γραμματιζούμενοι τα λέγανε »Αρχαίαι Κλαζομεναί» γιατί στο χιλιόμετρο μόλις απ΄τη Σκάλα είχανε βρει τα ερείπια (ν)των.*Η Σκάλα μας λέει ήταν το λιμάνι εκείνων των αρχαίων ... Τα ερείπια αυτά τα ξέραμε όλοι, ήτανε κοντά στην παραλία κι ο πατέρας μου ιστορούσε πως μπορεί να ήτανε 5000 χρονώ και βάλε. Ακούς 5000 χρονώ ... κι ήταν εκεί ακόμα. Δηλαδή είχαμε κι εμείς την «Ακρόπολη» μας, αρχαία παλιά σαν αυτή της Αθήνας ... ΄Ηταν όμορφος ο τόπος μας ... Ζωγραφιά. Ο δάσκαλός μου μια φορά μάς ήλεγε πως ο Μιχαήλ ο ο αυτοκράτορας, ο Παλαιολόγος, αγαπούσε τα Βουρλά για τους επτά τους λόφους και για την ομορφιά τους. Γι΄αυτό και ήκαμε παλάτι κι ερχότανε στα ιαματικά κι ήκαμε τα λουτρά του στο Γριλιμάνι! Κι εθωρούσαμε καρσί τα Εγγλεζονήσια και πηγαίναμε και με το καΐκι βόλτες και όταν ήταν η χάρη τους, μια στον ΄Αι Γιάννη, μια στην Αγία Μαρκέλλα...*

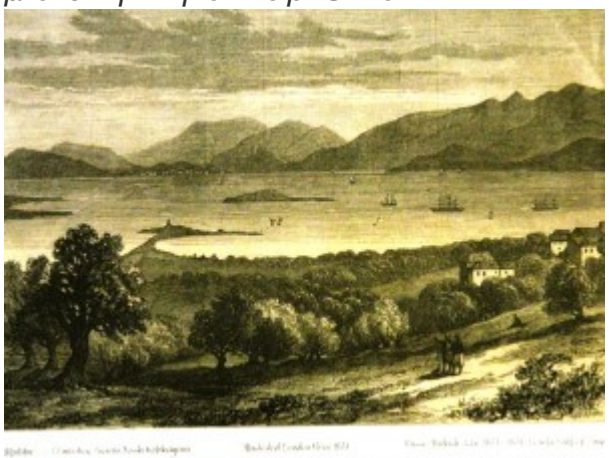

«Εγκλαζομενήσια» έλεγε ο δάσκαλος, πρέπει «να τα λέτε. Από το Κλαζομενές προέρχεται η ονομασία τους, όχι Εγγλεζονήσια... Εγγλέζοι και κουραφέξαλα.

Κανένας Εγγλέζος δεν τα βάφτισε, ούτε τ΄αγόρασε, ούτε τα νοίκιασε. ΄Ακου εκεί Εγγλεζονήσια! Κι έχουν και το καθένα τ΄όνομά τους. Δρυμούσα, Μαραθούσσα ...» Χάθηκαν κι από κει όλοι, κοντά 3000 ψυχές ήτο έλεγε ο Καρατζάς σαν βρεθήκαμε εδώ ... Κυνηγήθηκαν, εγκατέλειψαν τα νησιά τους, τον τόπο τους, την ψυχή τους ... ΄Ησαντε αλήθεια όμορφες οι εκκλησιές τους, μα όχι σαν την Παναγιά μας ... Αγία Μαρκέλλα , προσφυγοπούλα κι αυτή σαν τον ΄Αγιο μας (Πολύκαρπο) ....
Ερχόντανε ξένοι γραμματιζούμενοι και τα ψάχνανε και μας ρωτούσανε. Κι άμα τα βρίσκανε ώρες κάθονταν και βγάνανε φωτογραφίες και κάνανε ζωγραφιές τις παλιές πέτρες... Κι ΄Ελληνες καθηγητάδες ήρθανε με εργάτες και κάνανε ανασκαφές. Υπομονή να δεις! Μ΄ένα σκαλιδάκι τόσο δα μικρό σκαλίζανε και με βούρτσες και παρασύρες καθαρίζανε τον τόπο προσεκτικά προσεκτικά... Βουρλιώτης ήταν κι ένας σοφός, Αναξαγόρα τονέ λέγανε και μεγάλος και τρανός ήταν, γι΄αυτό και το Μεγάλο Σχολειό είχε τ΄όνομά του. Μα ήτονε και μεγάλο και λαμπρό! Και όμορφο... να δεις ... Κι έβγανε παιδαγωγούς τους καλύτερους και δάσκαλους άξιους για να μαθαίνουν τα παιδιά τα ελληνικά γράμματα... Δίπλα στην Παναγιά ήταν ... Και τα παιδιά ερχόσαντε στο Μεγάλο Σχολειό απ΄όλους τους μαχαλάδες. Κι απ΄το Σερέ μαχαλά κι απ΄το Μπαξελή κι απ΄το Μπαχαλάκη κι απ΄το Γιαλού και το Γενή Μαχαλά και το Γιακά...
Να ξέρετε πως και στη Κρήτη έχει Κλαζομενές .Τις Νέες ... Εκεί πήγανε οι υπόλοιποι Καρατζάδες. Τους εβρήκαμε με τις αναζητήσεις. Καλά τα πήγανε, προκόψαν ... ΄Ολο δικοί μας είναι εκεί. Και στη Σάμο έχει ένα ολάκερο χωριό Βουρλιώτες... μόνο που θωρούνε τη θάλασσα απ΄τα ψηλά....
Τα Βούρλα πάλι ήταν κακόφημα, ήταν η κακή μεριά του Πειραιά... Τί δουλειά είχαν τα Βούρλα με τα Βουρλά μας;
Καμιά!
Κάμποσοι πρόσφυγες ρίζωσαν εκεί παραδίπλα, στη Δραπετσώνα, βασανισμένοι άνθρωποι, μα και δίχως να έχουν να κάνουν με τα κακόφημα...